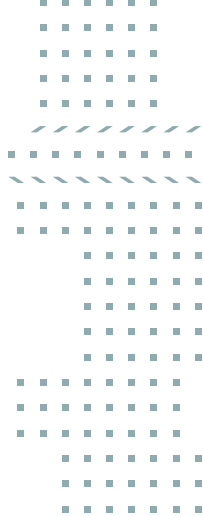
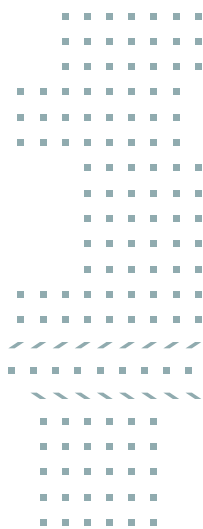

**GLOBALNE
WSPARCIE
DEMOKRACJI**

- 4 WPROWADZENIE
- 6 PARLAMENTY
- 8 WYBORY
- 10 MEDIACJA I DIALOG
- 12 PRAWA CZŁOWIEKA
- 13 NAGRODA IM. SACHAROWA, SIEĆ LAUREATÓW
NAGRODY IM. SACHAROWA ORAZ STYPENDIUM
IM. SACHAROWA
- 14 SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

WPROWADZENIE

Demokracja jest jedną z podstawowych wartości Unii Europejskiej, a także wartością, którą Unia, zgodnie ze swoim prawnym obowiązkiem, „zamierza wspierać na świecie”.

Parlament Europejski aktywnie wspiera wysiłki Unii Europejskiej na rzecz promowania demokracji i innych przyświecających jej podstawowych wartości, w tym poszanowania godności ludzkiej, wolności, równości, praworządności i praw człowieka.

Stwierdzenie to jest prawdziwe w UE, gdzie Parlament Europejski działa na rzecz ochrony praw podstawowych wszystkich mieszkańców.

Jest ono prawdziwe także poza granicami UE, gdzie Parlament Europejski stał się oddanym i aktywnym orędownikiem demokracji.

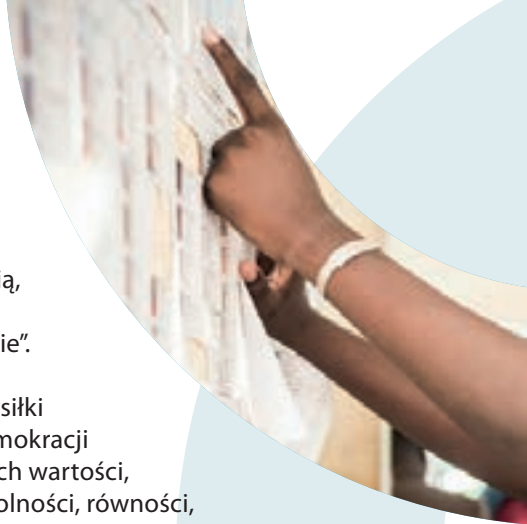
SPECJALNY ZESPÓŁ

Działania Parlamentu w tym obszarze koordynuje Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów (DEG), którego pracami kierują przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Rozwoju.

W skład tego zespołu wchodzi także posłowie do Parlamentu Europejskiego wyznaczeni przez grupy polityczne, w tym przewodniczący Konferencji Przewodniczących Delegacji, przewodniczący Podkomisji Praw Człowieka i wiceprzewodniczący Parlamentu odpowiedzialny za prawa człowieka i demokrację.

Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów zapewnia wytyczne polityczne i nadzór w zakresie:

- umacniania demokracji parlamentarnej w państwach niebędących członkami UE;
- wspierania parlamentów w krajach Bałkanów Zachodnich i w Turcji;
- monitorowania wyborów i działań następczych po wyborach;
- inicjatyw obejmujących mediację, ułatwienia i dialog;
- działań ukierunkowanych na prawa człowieka;
- działań związanych z Nagrodą im. Sacharowa i Siecią Laureatów Nagrody im. Sacharowa.

KOMPLEKSOWE PODEJŚCIE

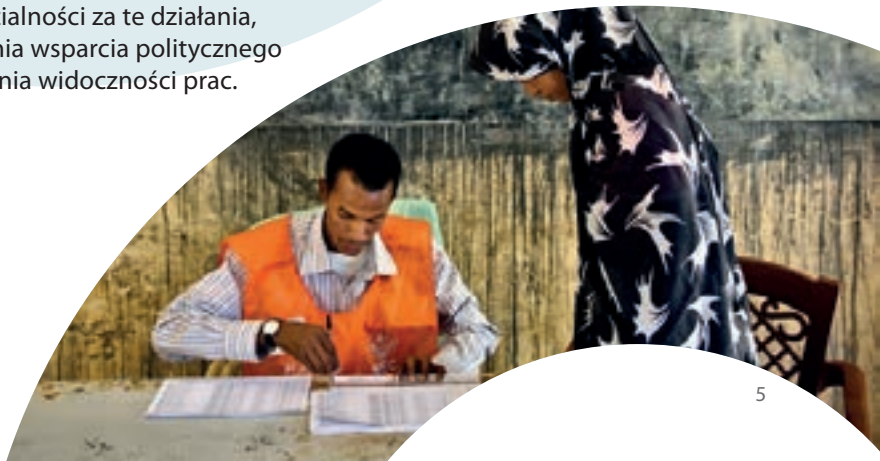
W 2014 r. nowo wybrany Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów przyjął kompleksowe podejście do wspierania demokracji, którym ma się kierować w swoich działaniach.

Podejście to ma na celu koordynowanie wspierających demokrację działań Parlamentu Europejskiego, tak aby w spójny sposób wiązały się one z cyklami wyborczymi w państwach niebędących członkami UE.

Kompleksowe podejście do wspierania demokracji przewiduje wybór mniejszej liczby priorytetowych państw i regionów, ale za to na dłuższy okres.

W tych państwach i regionach Parlament Europejski zapewnia wielu podmiotom parlamentarnym, w tym wybranym przedstawicielom, urzędnikom służby cywilnej, partiom politycznym i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, wszechstronne wsparcie dla demokracji. Przed dniem wyborów i po nim stosuje się różne instrumenty.

Mianuje się jednego posła do Parlamentu Europejskiego jako pełniącego funkcję „wiodącego członka” dla każdego priorytetowego państwa i regionu. Przyczynia się to do zwiększenia politycznej odpowiedzialności za te działania, wzmocnienia wsparcia politycznego i podniesienia widoczności prac.

PARLAMENTY

Parlament Europejski udziela pomocy parlamentom narodowym i zgromadzeniom regionalnym poza granicami UE – wybranym przez Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów zgodnie z kompleksowym podejściem do wspierania demokracji – w celu wzmocnienia zdolności instytucjonalnych parlamentów.

Parlament Europejski prowadzi stały dialog z organami ustawodawczymi, wymieniając najlepsze praktyki i wspierając ich uczestnictwo jako pełnoprawnych członków wspólnoty demokratycznej.

Ma to na celu ustanowienie wspólnej odpowiedzialności za programy wsparcia dostosowane do potrzeb parlamentarzystów i urzędników służby cywilnej.

Programy koncentrują się zazwyczaj na następujących działaniach, które mogą być organizowane w Parlamencie Europejskim, w priorytetowym państwie lub regionie lub w państwach członkowskich UE:

- konferencjach, seminariach i warsztatach poświęconych konkretnym tematom, które umożliwiają posłom do Parlamentu Europejskiego zwrócenie uwagi lokalnych parlamentarzystów na najlepsze praktyki;
- wizytach studyjnych, które umożliwiają lokalnym parlamentarzystom i pracownikom zapoznanie się z pracą Parlamentu Europejskiego i spotkania z kluczowymi posłami do Parlamentu Europejskiego;
- programach stypendialnych przeznaczonych dla personelu parlamentów partnerskich i mających na celu budowanie zdolności tych instytucji.

Programy wsparcia zasadniczo wzmocniają główne funkcje parlamentów:

- reprezentowanie wyborców;
- stanowienie prawa;
- nadzorowanie rządu.

Dodatkowe programy poświęcone są bardziej konkretnym tematom, takim jak zwalczanie dezinformacji i fałszywych informacji.

PAŃSTWA PRIORYTETOWE

Na początku każdej pięcioletniej kadencji Parlamentu Europejskiego Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów wyznacza ograniczoną liczbę państw priorytetowych, na których skupia się program prac.

Wybór państw priorytetowych podlega corocznej weryfikacji.

W sprawozdaniu sporządzanym w połowie kadencji analizuje się postępy i w razie potrzeby dostosowuje program, biorąc pod uwagę najnowsze wydarzenia i priorytety polityczne Parlamentu.

EUROPA POŁUDNIOWO-WSCHODNIA JAKO REGION

PRIORYTETOWY

Podczas gdy niektóre priorytety geograficzne zmieniają się z roku na rok, Parlament Europejski stale, rok po roku, skupia uwagę na Bałkanach Zachodnich (Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Kosowo, Republika Macedonii Północnej i Serbia) oraz Turcji.

Działania Parlamentu wzmacniają zdolności parlamentów w tym regionie, ułatwiają kontrolę parlamentarną prawodawstwa UE w tych państwach i zachęcają do dialogu parlamentarnego.

Wszystkie te starania są zgodne z własnymi celami politycznymi Parlamentu Europejskiego.

WYBORY

Parlament Europejski jest czynnie zaangażowany w obserwację wyborów na całym świecie.

Ponieważ wybory są elementem większego procesu, Parlament popiera także cały proces wyborczy, począwszy od okresu przedwyborczego, i kontynuuje działania po zakończeniu głosowania.

OBSERWACJA WYBORÓW

Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów pełni oficjalną funkcję konsultacyjną dla Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej, gdy Wysoki Przedstawiciel oraz Wiceprzewodniczący Komisji dokonuje wyboru państw priorytetowych do przeprowadzenia długoterminowych misji obserwacji wyborów z ramienia UE i wyznacza głównych obserwatorów dla tych misji.

Na czele każdej misji obserwacji wyborów z ramienia UE stoi główny obserwator – poseł do Parlamentu Europejskiego. Misje te wysyła się tylko po otrzymaniu zaproszenia od władz danego państwa.

Co roku Parlament Europejski wysyła ok. 10–12 krótkoterminowych delegacji obserwacji wyborów do państw spoza UE. Te misje zawsze wzmacniają trwającą, przewidzianą na dłuższy czas misję w danym państwie.

Długoterminowe misje, do których dołączają posłowie do Parlamentu Europejskiego, są:

- misjami obserwacji wyborów z ramienia Unii Europejskiej w Afryce, obu Amerykach lub Azji

albo

- międzynarodowymi misjami obserwacji wyborów prowadzonymi przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) w państwach będących członkami Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE). W tym przypadku delegacja Parlamentu Europejskiego łączy siły z delegacjami zgromadzeń parlamentarnych, takimi jak delegacje OBWE, Rady Europy lub NATO.

Udział Parlamentu Europejskiego nadaje misjom długoterminowym większe znaczenie polityczne. Ponadto doświadczenie posłów do Parlamentu Europejskiego jako wybranych przedstawicieli wzbogaca ocenę lokalnych procesów wyborczych.

PARLAMENTARNE DIALOGI WYBORCZE

Oprócz obserwacji wyborów Parlament Europejski przeprowadza „parlamentarne dialogi wyborcze”. Zazwyczaj mają one formę okrągłego stołu, w którym uczestniczą posłowie do Parlamentu Europejskiego oraz kluczowi parlamentarzyści i przywódcy polityczni państwa niebędącego członkiem UE.

Inni uczestnicy, tacy jak członkowie lokalnej komisji wyborczej, siły bezpieczeństwa, przywódcy religijni lub młodzi przywódcy polityczni, są także zapraszani do wzięcia udziału, jeżeli mogą wnieść wkład w dyskusję.

Przed wyborami dialogi koncentrują się na kwestiach związanych z przygotowaniem do następnych wyborów, a zwłaszcza na obawach, że napięta sytuacja przedwyborcza może prowadzić do przemocy. Tematy dialogów obejmują mowę nienawiści, kodeksy postępowania dla partii politycznych oraz znaczenie zaakceptowania wyników wyborów.

Po wyborach tematy poruszane w dialogach koncentrują się na realizacji zaleceń misji obserwacji wyborów. Ponieważ wiele zaleceń wymaga zmian legislacyjnych, w fazie dalszych działań ważną rolę odgrywają parlamenty lokalne.

MEDIACJA I DIALOG

Od 2009 r. posłowie do Parlamentu Europejskiego są proszeni o zapewnienie mediacji, dialogu i dobrych usług mających na celu wspieranie ogólnych starań UE.

W odpowiedzi na rosnącą liczbę wniosków Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów wprowadził w 2014 r. mediację i dialog jako nowe obszary działalności.

Zespół dokonuje przeglądu wszelkich możliwości inicjatyw Parlamentu Europejskiego w zakresie mediacji, ułatwień i dialogu, w tym działań wspierających szerszy proces wyborczy oraz leżących u podstaw długofalowych starań na rzecz wzmocnienia demokracji.

POSŁOWIE DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO JAKO MEDIATORZY

Posłowie do Parlamentu Europejskiego odgrywają wiele ról w tych staraniach, w tym przez:

- dyplomację parlamentarną, obejmujących: występowanie jako wysłannicy Parlamentu Europejskiego w zakresie mediacji i zapobiegania konfliktom;
- udział we wspólnych grupach zadaniowych UE;
- umacnianie roli parlamentów w regionalnych i wielostronnych procesach pokojowych;
- rozwijanie zdolności parlamentów i partii politycznych w zakresie zapobiegania konfliktom;
- organizowanie parlamentarnych okrągłych stołów z udziałem wszystkich zainteresowanych stron;
- organizowanie międzynarodowych wydarzeń wysokiego szczebla poświęconych mediacji;
- monitorowanie procesów pokojowych.

DIALOGI „JEAN MONNET”

Nowe narzędzie, dialog „Jean Monnet” na rzecz pokoju i demokracji, opracowano z myślą o dużych napięciach w określonych krajach.

Wydarzenia, organizowane w historycznym domu Jeana Monneta we Francji, umożliwiają spotkania przywódców politycznych ukierunkowane na promowanie komunikacji między partiami i budowanie konsensusu.

Ich lokalizacja i format przyczyniają się do umacniania praktyk demokratycznych z dala od centrum zainteresowania mediów, a także z dala od Brukseli i stolic państw.

Metodyka tych dialogów opiera się na własnych metodach pracy Jeana Monneta: pragmatycznych, konkretnych i skoncentrowanych na dialogu, dążących do osiągnięcia wyników w drodze konsensusu.

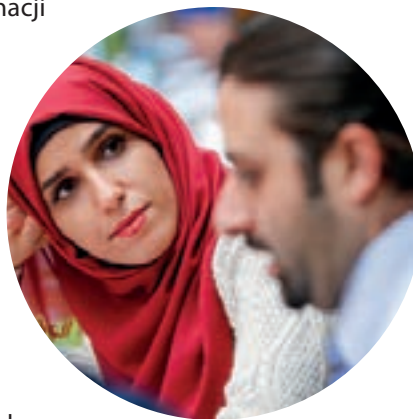
SKUPIENIE UWAGI NA MŁODZIEŻY: PROGRAM NA RZECZ MŁODYCH PRZYWÓDCÓW POLITYCZNYCH

Parlament Europejski wyciąga rękę do politycznie zaangażowanej młodzieży w państwach niebędących członkami UE, traktując te działania jako środek wspierający inwestycje w parlamenty przyszłości.

W 2015 r. Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów ustanowił program skierowany do takich młodych przywódców – młodych parlamentarzystów, przedstawicieli partii politycznych i aktywnych politycznie podmiotów społeczeństwa obywatelskiego.

Przywódcy ci pochodzą:

- z krajów objętych polityką sąsiedztwa (kraje Maghrebu, Bliskiego Wschodu i partnerstwa wschodniego);
- z krajów uznanych przez zespół za priorytetowe;
- z regionów, które cierpią z powodu długotrwałych konfliktów.

Program zachęca do pokojowego dialogu między młodymi przywódcami w celu budowania zaufania i doprowadzenia do pojednania. Ponadto program umacnia na świecie wizerunek UE jako propagatorki pokoju i demokracji.

PRAWA CZŁOWIEKA

Traktaty UE wymagają, aby Parlament Europejski, podobnie jak cała UE, bronił powszechnych praw człowieka w polityce zagranicznej i w ramach prowadzonych działań.

Działania te są ściśle powiązane ze wspieraniem przez Parlament demokracji w państwach niebędących członkami UE, zgodnie z kolejnym wymogiem traktatów.

Posłowie do Parlamentu Europejskiego regularnie wypowiadają się – indywidualnie i jednogłośnie – na temat kwestii dotyczących praw człowieka. Parlament zareagował na poważne naruszenia praw człowieka w oddalonej o ok. 8 tys. kilometrów Mjanmie/Birmie, podobnie jak i na przestępstwa na Białorusi, która graniczy z Unią.

W ostatnich dziesięcioleciach Parlament Europejski zyskał reputację oddanego orędownika praw człowieka dzięki regularnym „pilnym” rezolucjom dotyczącym kwestii praw człowieka i działaniom nadzorowanym przez Zespół ds. Wspierania Demokracji i Koordynacji Wyborów.

Starania te podnoszą świadomość wybranych przedstawicieli państw niebędących członkami UE, w szczególności z państw priorytetowych wybranych przez zespół. Ich głównymi celami są:

- włączenie praw człowieka do ustawodawstwa;
- budowanie sieci z obrońcami praw człowieka oraz
- umacnianie dialogu między społeczeństwem obywatelskim, parlamentami narodowymi i władzami lokalnymi.

NAGRODA IM. SACHAROWA, SIĘĆ LAUREATÓW NAGRODY IM. SACHAROWA ORAZ STYPENDIUM IM. SACHAROWA

Od 1988 r. Parlament Europejski przyznaje doroczną Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli w uznaniu wybitnej działalności osób lub organizacji na rzecz praw człowieka i podstawowych wolności.

Laureata wybiera Konferencja Przewodniczących spośród finalistów wyłonionych przez członków Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Rozwoju w oparciu o nominacje zgłoszone przez grupy polityczne w Parlamencie Europejskim i poszczególnych posłów do Parlamentu Europejskiego.

W 2008 r. Parlament Europejski ustanowił Sieć Laureatów Nagrody im. Sacharowa będącą forum trwałych kontaktów między wszystkimi dotychczasowymi laureatami nagrody oraz sposobem na monitorowanie sytuacji laureatów, którzy spotykają się z groźbami lub są zagrożeni. Wszyscy poprzedni laureaci wchodzi w skład sieci, której współprzewodniczą Przewodniczący Parlamentu Europejskiego i ostatni laureat.

Stypendium im. Sacharowa oferuje roczny program szkoleniowy dla 14 obrońców praw człowieka w Brukseli i we Wspólnym Centrum Uniwersytetów Europejskich na rzecz Praw Człowieka i Demokracji (EIUC) w Wenecji. Od czasu wprowadzenia stypendium ukształtowała się duża grupa aktywistów wnoszących wkład w prace parlamentarne w dziedzinie praw człowieka.

Kandydatów do programu wybiera się w ścisłej współpracy z delegaturami UE na całym świecie.

SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

Mając świadomość faktu, że dynamiczne społeczeństwo obywatelskie umacnia demokrację, Parlament Europejski buduje mosty między obywatelami a priorytetowymi parlamentami i regionami.

Podczas prowadzenia działań wspierających demokrację Parlament stara się angażować w charakterze partnerów organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

Uzupełnieniem działań ukierunkowanych na parlamenty są różne inicjatywy.

- Parlament promuje dialog i partnerstwo między parlamentami spoza UE a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.
- Wspiera on także społeczeństwo obywatelskie przez zachęcanie do rozwijania dziennikarstwa śledczego i ochronę wolności informacji. Przeciwdziałanie fałszywym informacjom i pomaganie ludziom w identyfikacji sfabrykowanych historii staje się istotnym elementem wspierania demokracji.
- Ponieważ kobiety są siłą napędową zmian demokratycznych, Parlament Europejski działa na rzecz wzmocnienia pozycji kobiet w państwach niebędących członkami UE.

Photo credits:

Ezequiel Scagnetti: cover, pp. 4-5, 8, 10, 14-15

European Parliament: pp. 11, 12, 13

Shutterstock.com: p. 7

Więcej informacji oraz kontakt:

www.europarl.europa.eu/globaldemocracysupport

